

Het bestuur van Levende Talen zoekt... uitbreiding

De Vereniging van Leraren in Levende Talen (VLLT) heeft haar werkzaamheden als vakbond opgepakt. Met twee beleidsmedewerkers neemt de vereniging deel aan het overleg over arbeidsvoorwaarden in de Federatie van Onderwijsbonden binnen de CMHF (Centrale voor Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen). Ook vragen van leden over hun arbeidssituatie worden beantwoord en waar nodig wordt het juridisch adviesbureau van de VLLT ingeschakeld.

Maar er is meer te doen. De mening van de leden over aspecten van de arbeidsvoorwaarden moet worden gepeild. Daarvoor is het bestuur nu bezig de ledenadministratie en de communicatiestructuur van de vereniging te herzien. Dat vindt dit jaar zijn beslag.

Ook dient een kadergroep van docenten te worden gevormd en voorlichting aan talentdocenten op het terrein van arbeidsvoorwaarden moet worden verzorgd.

Voor de aansturing van deze processen zoekt het bestuur uitbreiding per 1 september 2005. Wij denken daarbij aan een docent(e) uit het VO met aantoonbare interesse voor arbeidsvoorwaardelijke vragen en met bestuurlijke ervaring. Bij voorkeur heeft hij/zij als lid van de medezeggenschapsraad van een school of instelling de nodige ervaringen opgedaan.

Voor het uitoefenen van deze functie is het een onontkoombare voorwaarde dat u op maandag uitgeroosterd wordt. Voor arbeidsvoorwaardenoverleg zoals dit, is in het centraal overleg een regeling voor een vrijstelling met imperatief verlof getroffen.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij onze penningmeester, Helmut Rauschenberg, telefoon 026 – 3255828, e-mail penningmeester@vllt.nl

Sollicitaties dienen voor 1 juni te worden gestuurd naar het Bureau Levende Talen, Postbus 335, 1400 AH Bussum t.a.v. mevr. M Bodde-Alderlieste, voorzitter.

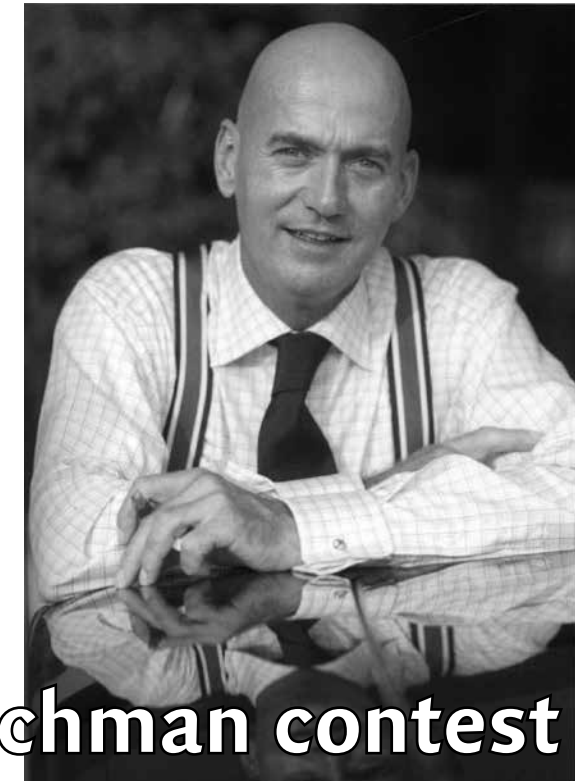
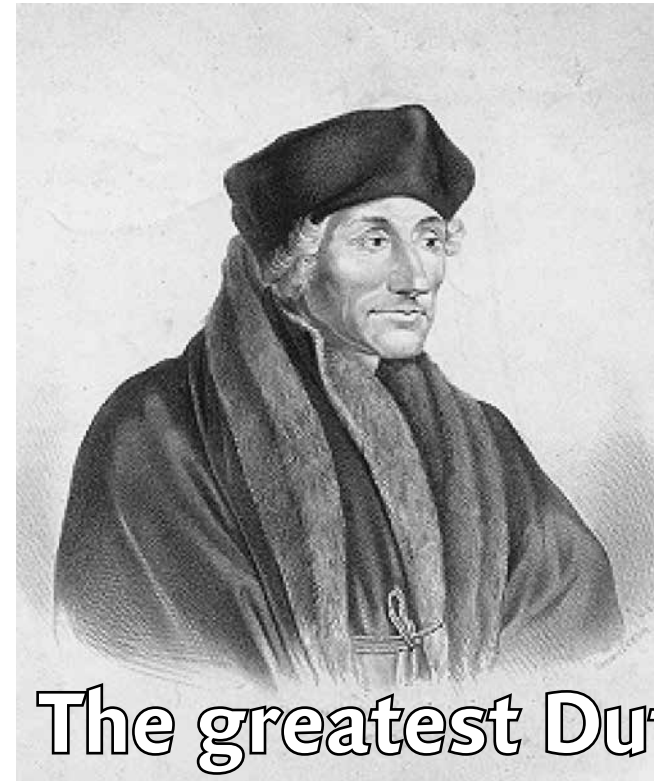
De VLLT zoekt een webmaster voor de nieuwe website

De nieuwe website wordt beheerd door de content managers van de verschillende secties, de redacties en andere werkverbanden binnen de vereniging. Zij vervult voor leden en besturen binnen de vereniging gedeeltelijk ook de functie van een extranet. Leden beheren hun eigen gegevens en kunnen gericht worden geïnformeerd en geraadpleegd over ontwikkelingen die specifiek voor hen van belang zijn. Gedeeltes van de website zijn uitsluitend toegankelijk voor leden en abonnees. De rechtenstructuur wordt rechtstreeks uit de ledendatabase afgeleid.

De VLLT zoekt een collega/(lid) die toezicht wil houden op het werk van de diverse content managers van de secties en hen wil ondersteunen. Een webmaster die met de

redacties kan samenwerken en onderscheid kan maken tussen content voor printmedia en moderne vormen van communicatie via digitale media en die raadplegingen, rapportages en campagnes kan begeleiden. Een meedenker die het bestuur kan adviseren in het gebruik van moderne communicatiemiddelen.

Wilt u helpen de VLLT een nieuw gezicht te geven? Neem dan contact op met onze penningmeester, Helmut Rauschenberg, e-mail penningmeester@vllt.nl. Een tegemoetkoming in de vorm van een kleine vrijstelling (taakuren) is bespreekbaar.

The greatest Dutchman contest**Lessenserie schrijfvaardigheid in het Engels voor 3-tto****Wibo van Es***

Schrijfvaardigheidslessen zijn vaak erg stille lessen. Als het meeste werk al niet thuis gebeurt, dan zitten leerlingen in de klas te schrijven. Lekker rustig. Maar wordt er veel geleerd? Tekst is af, gaat in de tas van de docent, stapel blijft een poosje op het bureau liggen om te worden 'nagekeken', en dat was het dan. Onbevredigend voor leerlingen en docent. Zo af en toe een tekst schrijven is absoluut niet leerzaam: van schrijven leer je niet te schrijven. De ontwikkeling van schrijfvaardigheid moet geprikkeld worden door andere leeractiviteiten, dat is uit onderzoek naar effectieve didactieken steeds gebleken. Toch zie je weinig van die inzichten terug in schoolboeken. Misschien moeten die inzichten ook niet in schoolboeken terecht komen: onderwijs uit schoolboeken is al gauw saai. De docent als de didactische motor van de klas, daar ligt de kracht van onderwijs. Allerlei gedoe over 'krachtige leeromgeving'....het is de docent die samen met de klas die omgeving is en maakt. Dat je eigenlijk erg eenvoudig een opdracht uit het schoolboek kan benutten, liet Daan Beeke vorig jaar in LTM (2004, 4) zien voor Nederlands. Dat werd een reeks lessen, spannend voor docent en leerlingen. Dat het

ook voor Engels kan, toont de lessenreeks in dit artikel. Het recept is eenvoudig. Twee ingrediënten zijn nodig: een schrijfzaak die tot communicatietaak wordt, omdat leerlingen ook als 'echte' lezers van die tekst gaan functioneren, en een observatietaak. Enig organisatietalent komt goed van pas. Het borrelt en pruttelt in de klas: er wordt geleerd. En wat zo verrassend is: leerlingen willen hun tekst aan het eind van de lessen graag herschrijven. Ze hebben ervaren dat ze meer kunnen dan ze aan het begin van de lessen konden. Ze hebben communicatief inzicht, ervaren en geleerd wat een tekst bij lezers doet, en welke kenmerken van een tekst er toe doen.

Inspiratiebron

Mijn leerlingen van een 3-vwo klas die tweetalig onderwijs (TTO) volgen, schrijven zowel in als buiten de les veel in het Engels. De meesten gaat dit redelijk goed af, ze schrijven graag en veel. Ik verbaas me er nog steeds over hoe snel deze leerlingen zich goed in het Engels kunnen weren. En toch blijf ik zoeken naar nieuwe manieren om hun schrijfvaardigheid op een hoger niveau te brengen. Bovendien, omdat leerlingen zoveel teksten schrijven, moet ik blijven proberen variatie in schrijfdidactiek aan te brengen.

De lessenseries 'Redactietje spelen in havo 5' van Daan Beeke (LTM 2004, 4) en 'De Smikkelcasus' van Gert Rijlaarsdam en Martine Braaksma (LTM 2004, 3) inspireerden mij. Het meest kenmerkende van hun didactiek, leren-door-observeren, is dat leerlingen niet leren schrijven door zélf teksten te schrijven, maar door schrijfprocessen van andere schrijvers (modellen) te observeren. Doordat zij niet zelf schrijven, kunnen zij zich beter richten op de leertaak (het leren schrijven). Ik was benieuwd of deze aanpak ook zou werken voor het vak Engels. Ik wil dat leerlingen gaan inzien waarom de ene brief inhoudelijk beter is dan de andere.

Ik zorg er altijd al voor dat leerlingen bij de beoordeling van een schrijfproduct betrokken worden. Meestal maak ik een formulier en laat feedback geven op specifieke aspecten van het Engels. Leerlingen zijn inmiddels gewend om gericht te kijken naar bijvoorbeeld spelling, woordvolgorde, woordkeuze en de tijden. Het feedback geven op elkaars werk ervaren de leerlingen als zinvol, maar ik realiseer me ook dat het niet automatisch tot betere teksten leidt. Juist om te bereiken dat schrijfproducten inhoudelijk op een hoger niveau komen, wil ik het observerend leren in praktijk brengen.

The Greatest Dutchman Contest

Als onderwerp van mijn lessenserie koos ik de spraakmakende, door de KRO georganiseerde, Verkiezing van de Grootste Nederlander Aller Tijden. De leerlingen bleken deze wedstrijd nauwlettend te hebben gevolgd en wisten ook hoe de uitslag tot stand was gekomen. Rond de uitslag was nogal wat gesteggel ontstaan.

De lessenserie 'The Greatest Dutchman Contest' is gebaseerd op de didactiek van observerend leren. Leerlingen doen mee aan de verkiezing van de grootste Nederlander en schrijven een brief aan de KRO. Daarna worden kleinere groepjes gevormd. Een aantal leerlingen vormt de *Judging Committee*. Zij lezen de brieven en kiezen de meest overtuigende brief. Anderen zijn *Observers*. Zij observeren de jurydiscussie en brengen verslag uit over de argumenten en beoordelingscriteria die de *Judging Committee* gebruikte.

Write a letter

Na een korte introductie op het onderwerp konden de leerlingen aan de slag met de eerste opdracht: *Write a letter*.

Introduction

A Dutch broadcasting company has started a campaign to vote for The Greatest Dutchman. Some 200 Dutchmen have been selected and of this list 10 renown compatriots have been nominated. Only one person of this list can become The Greatest Dutchman. You are now asked to make up your mind and to actually cast your vote for The Greatest Dutchman. However, before you are able to submit your vote you need to do some research so that you to the best of your knowledge can actually decide who should become The Greatest Dutchman.

Research

The place to find more information of the short-list for candidates is www.de.grootstenederland.nl. Here you find short biographies of the 10 nominated Dutchmen, some undoubtedly more appealing than others, some more well known than others. You are asked to gather more information of your personal choice and to select useful facts that may help you choose your Greatest Dutchman.

Exercise 1: Write a letter

The voting procedure of The Greatest Dutchman Contest on November 11th 2004 was marked by fraudulent practices. Due to a computer failure some 30.000 votes were counted twice. As a result Pim Fortuyn will not be recognized as the true winner of this competition. The KRO has decided to organize a different voting procedure. You are now asked to write a letter of about 250 words in which you put forward your personal choice, a letter in which you make out a good case for your favourite greatest Dutchman.

In this letter you should:

- Convince the judging committee why your personal choice is to be regarded as The Greatest Dutchman.
- Support your personal choice by giving specific examples from the subject of your choice

Which letter is most convincing? And why?

Zeven groepjes van drie leerlingen vormen de fictieve jury van de KRO: de *Judging Committee*. De 28 brieven van de leerlingen werden verdeeld onder de jurygroepjes. Hun opdracht was: *Which letter is most convincing? And why?*

Er hoefde dus niet gelet te worden op spelling of aspecten van de grammatica, maar op de inhoud. Elk

jurygroepje las en beoordeelde vier brieven en bepaalde welke brief het overtuigendst was en waarom. Er was eerst een leespauze om de vier brieven zorgvuldig te lezen. Het was aan de juryleden om te bepalen welke brief ze het meest overtuigend vonden en op basis van welke criteria ze tot deze beslissing waren gekomen.

Exercise 2: Reading the letters

Having finished writing your letter the class will now be split up into smaller groups of three. Some groups will play the part of members of the judging committee, others will be observers and researchers.

The judging committee is going to read all letters and is going to discuss which student wrote the most convincing, most original letter. They will also have to decide what criteria they apply in deciding which letter is best.

The observers will do research on letter writing conventions. They will observe the judging committee to find out which assessment criteria the committee did use.

The judging committee is asked to make known the winning letter. They obviously will be asked to motivate their choice by giving specific examples from the winning letter. The observers are asked to make a short poster presentation of the assessment criteria the judging committee used.

Which assessment criteria did the jury apply?

De zeven overgebleven leerlingen waren de observanten, the *observers*. Hun opdracht luidde: *Which assessment criteria did the jury apply?*

Tijdens de leespauze nam ik de observanten apart om ze te instrueren. Zij mochten niet deelnemen aan de discussie van de juryleden maar moesten nauwkeurig naar hen luisteren en noteren welke criteria de juryleden uitwisselden bij het kiezen van de meest overtuigende brief.

Exercise 3: Poster presentations

Nadat alle groepen hun keuzes hadden gemaakt heb ik een aantal juryleden gevraagd een posterpresentatie te geven. In deze presentatie moesten ze hun keuze bekend maken en motiveren waarom juist deze brief in hun ogen zo goed was. Ook de observatoren presenteerden een poster over de beoordelingscriteria van de *Judging Committee*.

Good arguments
Make sense
Clear language
To the point
Not boring
Originality
Well Structured
Not too formal

Poster van een observant

Ik was onder de indruk van de keuzes van de leerlingen en de argumenten en criteria die zij zelf naar voren brachten. Veel van de opmerkingen zijn niet nieuw en de gehanteerde criteria worden regelmatig door mij gebruikt bij het geven van feedback op hun teksten. Soms vroeg ik door. Wat zijn nu precies 'good arguments'? Wanneer is er sprake van 'clear language'? Toen bleek de meerwaarde van het observerend leren. Door leerlingen de rol van jurylid en observant te geven en door de levendige discussie die ontstond na de posterpresentaties, bleken de meeste leerlingen goed onder woorden te kunnen brengen wanneer er sprake was van bijvoorbeeld 'good arguments' of 'clear language'.

Exercise 4 Give feedback

Voordat alle leerlingen hun brief terugkregen besloot ik spontaan een oefening in te lassen. Elke leerling kreeg de brief van zijn buurman of buurvrouw te lezen. Op basis van de genoemde criteria in de posterpresentaties moesten de leerlingen nadenken over de vraag of die brief een 'winnende brief' was. Zo niet, hoe zou de leerling zijn of haar brief kunnen herschrijven? Men moest de brief teruggeven met gerichte feedback over de inhoud van de brief. De opdracht was:

If I were you I would :

1: _____

2: _____

Exercise 5: Rewrite letter

Iedereen kreeg zijn brief met feedback terug en kon zijn brief wel of niet herschrijven. Deze beslissing was aan de leerlingen, het was geen verplichting. De brief zou uiteindelijk wel door mij beoordeeld worden. Vijf leerlingen besloten hun brief niet te herschrijven: geen zin of niet nodig.

Exercise 6 : Evaluation

Vonden de leerlingen dat ze iets geleerd hadden van deze lessenserie? Ik legde ze vijf open vragen voor:

1. Wat heb je geleerd van de lessenserie The Greatest Dutchman?
2. Wat vond je anders aan deze manier van een brief schrijven?
3. Wat heb je geleerd van jouw rol als jurylid?
4. Wat heb je geleerd van jouw rol als observant?
5. Heb je de brief herschreven? Zo ja, wat voor veranderingen heb je aangebracht in de brief?

Van de 28 leerlingen waren er 27 erg positief over deze lessenserie. Het lezen van elkaars brieven en het luisteren naar elkaars argumenten werd als zeer leerzaam en zinvol ervaren door de leerlingen. 'Brieven beoordelen op een manier dat duidelijk wordt wat er fout is gegaan' vonden de leerlingen ook nuttig. 20 leerlingen vonden

dat ze meer zicht hadden gekregen hoe je argumenten overtuigender kan maken. Het was interessant om te lezen wat voor veranderingen de 23 leerlingen in hun brief hadden aangebracht. Alle 23 gaven aan meer argumenten te hebben gebruikt en deze ook duidelijker te hebben uitgelegd met voorbeelden uit het leven van hun grootste Nederlander.

Heeft deze aanpak geleid tot inhoudelijk sterkere brieven? Ja, ik ben erg enthousiast over de inzet van de leerlingen en zeer te spreken over het inhoudelijk hogere niveau van de herschreven brieven. Antoinette gaf in haar evaluatie aan: 'Ik heb meer argumenten gebruikt, ik heb ze beter kunnen uitleggen. Ik begrijp nu ook waarom het ene argument beter is dan het andere.' Een mooier compliment kun je niet krijgen. ■

* Wibo van der Es is vakdidacticus Engels, TTO docent Engels en leraaropleider/nascholer).
Voor vragen en reacties: <vanderes@ICLON.LeidenUniv.nl>.

KRO The Greatest Dutchman
Postbus 23000
1202 EA Hilversum

Dear sir/madam of the judging committee,

I have been to the KRO site of The Greatest Dutchman. I have seen the rankings and I think that most persons are at the correct place, but with one place I do not agree, this person should at least be in the top 3.

My personal choice would have been Willem Drees. Willem Drees has done a lot for the rebuilding of the Netherlands after the second world war. Who knows in what short of terrible circumstances we would be without Drees. Rebuilding is very important after such a big war, if he had not been there to help; our economy could have collapsed, many cities could still be ruined etc

He also took care of many social things, for instance he was reasonable for the widow pension and child benefit. I think that are two very important factors in our lives. Many poor people don't die of starvation because they have no money. Also the poorer families can have children, they do not have to worry about the money anymore. Many people had died in the war, but thanks to Willem, they were replaced by babies. He may be dead and his deeds may be in the past, but I do not think that is good reason to forget such a magnificent person! I hope you will give my letter serious consideration and I look forward to hear more from the Greatest Dutchman contest

Yours faithfully,
Antoinette

Eerste brief van Antoinette

KRO The Greatest Dutchman
Postbus 23000
1202 EA Hilversum

Dear sir/madam of the judging committee,

I have been to the KRO site of the greatest Dutchman. I have seen the rankings and I think most persons are at the correct place, but with one person I don't agree, this person should at least be in the top 3!

My personal choice is Willem Drees. He did so much for our society and he has done a lot for the rebuilding of the Netherlands. After the Second World War the economy had collapsed and many cities were ruined. Hitler was gone but most people had no clue how to start over. Willem helped us to start all over again. Slowly all cities were rebuild and the economy showed improvements over time. This fabulous personal improved the quality of life for thousands of people. For instance the widow pension was his idea and he was also reasonable for the child benefit. I think both of those factors are very important in our lives. Many people died in the Second World War but the survivors could continue with their lives thanks to Willem. He may be dead and most of his actions are in the past, but I don't think that is a good reason to forget such a magnificent person!

I hope you will give my letter serious consideration and I look forward to hear more from the Greatest Dutchman contest in the future.

Yours faithfully,
Antoinette

Herziene brief van Antoinette

Riens Miedema neemt afscheid als voorzitter van de VLLT: een interview

Riens Miedema verwelkomt de aanwezigen op de Landelijke Studiedag 2003.
Foto Frank Claessen.

Alex Riemersma

Riens Miedema zou één jaar interim-voorzitter worden met als speciale opdracht nieuwe ideeën te ontwikkelen voor de structuur en de werkwijze van de vereniging. Het werden drie intensieve jaren. Als de vereniging in 2011 het 100-jarig bestaan viert, zal in de terugblik blijken, dat in deze periode beslissende veranderingen hebben plaatsgevonden. De vereniging is vakbond geworden, waardoor de dienstverlening aan de leden steeds professioneler wordt. Het dagelijks bestuur wordt professioneler, de ledenadministratie en de communicatie met de leden krijgt een impuls met de nieuwe website. Een afscheidsgesprek.

Rond de jaarwisseling 2001-2002 heb ik jou met flink veel nadruk gevraagd voorzitter van de vereniging te worden. Op jouw vraag, wat de vereniging van de nieuwe voorzitter verwachtte, heb ik aangegeven dat de financiële positie van de VLLT weer gezond moest worden en dat de leden van het DB uitgeroosterd of betaald zouden moeten worden. Beide doelen zijn gerealiseerd. Hoe kijk je persoonlijk terug op deze drie jaren?

Ik voel mij een zondagskind! Ik heb ja gezegd, omdat ik eind 2001 op het CPS met de FPU ging, terwijl ik al een aantal jaren niet meer in de talen werkzaam was. Deze periode heeft me ook de gelegenheid gegeven om geleidelijk afscheid te nemen van de talenvrienden en emotioneel afscheid te nemen van de talencarrière.

Het concrete afscheid van Levende Talen valt ook nog eens samen met het overlijden van mijn moeder in Fryslân; zij is 89 jaar geworden. Ik word dit jaar 65 en kan nu gerust verder leven deels in Frankrijk, waar ik samen met mijn vrouw Claire een prachtig huis bewoon aan de Loire. Ik ga nu inburgeren in Frankrijk.

Heb je de taken die je jezelf gesteld had, volbracht? Anders gezegd: waar ben je trots op terugkijkend op deze bestuursperiode?

Ik noem een paar concrete dingen. De financiële positie van de VLLT is weer gezond. Er is voldoende geld in kas onder meer om een nieuw systeem van ledenadministratie op te zetten. Door de aansluiting van de VLLT als vakbond bij de CMHF wordt de dienstverlening aan de leden groter. Bovendien kunnen de leden van het DB met zogenaamd imperatief verlof uitgeroosterd worden, zodat zij op reguliere tijden kunnen vergaderen en het werk voor de VLLT kunnen doen. Ik ben er zeer trots op, dat de aansluiting bij de CMHF zo goed voorbereid is en zo goed gecommuniceerd is met de leden, dat slechts één lid het lidmaatschap van de VLLT heeft opgezegd wegens deze uitbreiding van functie van de vereniging met vakbondsactiviteiten, waaronder individuele juridische advisering. Er waren vele kritische reacties, de discussie op de ledenvergadering van 2004 was positief en respectvol. Iedereen deelde het inzicht, dat deze ontwikkeling van de VLLT tot óók vakbond een belangrijke stap is tot uitbouw van de inhoudelijke vakvereniging en